

Официален вестник на Европейския съюз

С 154

Издание
на български език

Информация и известия

Година 63

7 май 2020 г.

Съдържание

III Подготвителни актове

Сметна палата

2020/С 154/01

Становище № 2/2020 (съгласно член 287, параграф 4 и член 322, параграф 1, буква а) от ДФЕС) относно измененото предложение на Комисията от 14 януари 2020 г. относно Регламента за общоприложимите разпоредби (COM(2020) 23 final).....

1

BG

III

(Подготвителни актове)

СМЕТНА ПАЛАТА

СТАНОВИЩЕ № 2/2020

(съгласно член 287, параграф 4 и член 322, параграф 1, буква а) от ДФЕС)

относно измененото предложение на Комисията от 14 януари 2020 г. относно Регламента за общоприложимите разпоредби (COM(2020) 23 final)

(2020/C 154/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
Въведение	1-3	1
Оценка на въздействието	4-5	2
Цели на стратегията на равнището на ЕС	6-8	2
Рамка за изпълнение на Фонда за справедлив преход	9	3
Мониторинг и използване на данните за изпълнението на Фонда за справедлив преход	10-12	3
Механизъм за изпълнение	13-14	3

Въведение

1. На 14 януари 2020 г. Комисията публикува своето предложение за изменение на Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) за следващия програмен период 2021—2027 г. ⁽¹⁾. Съгласно правното основание на предложението на Комисията консултацията със Сметната палата е задължителна ⁽²⁾, а Съветът и Европейският парламент поотделно отправиха писмено искане до Сметната палата за нейната позиция ⁽³⁾. С настоящото становище се изпълнява изискването за консултация.

2. Измененото предложение на Комисията за РОР се отнася до създаването на новия фонд — Фонда за справедлив преход (ФСП). ФСП ще допълни предложените фондове за политиката на сближаване, обхванати от РОР, включително Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и Кохезионния фонд (КФ).

⁽¹⁾ Изменено предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за управление на границите и визите (COM(2020) 23 final).

⁽²⁾ Договор за функционирането на Европейския съюз, член 322, параграф 1, буква а).

⁽³⁾ ЕСП получи писма от Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз с искане за нейното становище съответно на 4 февруари 2020 г. и 23 януари 2020 г.

3. През октомври 2018 г. ЕСП публикува своето становище относно първоначалното предложение за РОР ⁽⁴⁾. Настоящото становище се ограничава до измененото предложение на Комисията. Тъй като законодателният процес продължава, Сметната палата приканва Комисията и законодателите да вземат предвид въпросите, повдигнати и в двете становища.

Оценка на въздействието

4. Нито измененото предложение на Комисията за РОР, нито придружаващото го предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонда за справедлив преход („Регламента за ФСП“) са били предмет на оценка на въздействието. Според предложението това се дължи на времеви ограничения и на предишната работа, извършена в контекста на първоначалното предложение за РОР ⁽⁵⁾. През април 2016 г. Европейският парламент, Съветът и Комисията отчетоха значението на оценките на въздействието като инструмент за подобряване на качеството на законодателството ⁽⁶⁾. Това включва задължителна оценка от страна на Комисията на въздействието на законодателните инициативи, за които се очаква да окажат значително икономическо, екологично или социално въздействие. ЕСП вече установи, че качеството на законодателството също е от ключово значение за намаляване на административната тежест и за това да се гарантира, че програмите са добре разработени ⁽⁷⁾.

5. В първото си становище Сметната палата отбеляза, че макар да са били извършени оценки на въздействието за специфичните за отделните фондове регламенти, не е имало оценка на въздействието по отношение на РОР ⁽⁸⁾. Понастоящем Комисията се е отклонила от собствените си добри практики, като не е извършила оценка на въздействието по отношение на новия ФСП. Това поражда рискове, като например повишаване на очакванията на заинтересованите страни извън границите на разумното, както и дали предложеното финансиране отговаря на нуждите от инвестиции на териториите, засегнати от ФСП.

Цели на стратегията на равнището на ЕС

6. Сметната палата установи липсата на приоритети на ЕС на високо равнище като важна слабост в първоначалното предложение за РОР ⁽⁹⁾. Ето защо Сметната палата приветства по принцип дебата относно приоритетите на ЕС, лансирани от Комисията във връзка с представянето на Европейския зелен пакт.

7. В измененото предложение за РОР се въвежда нова специфична цел за финансирането на ФСП, но тя е формулирана общо и не посочва ясно какво се очаква да бъде постигнато с паричните средства ⁽¹⁰⁾. За да бъде ефективно финансирането, след като държавите членки одобряват Зеления пакт, те ще трябва да определят уместни и конкретни цели в своите регионални стратегии (териториални планове за справедлив преход ⁽¹¹⁾). Качеството на тези цели ще зависи на свой ред от качеството на националните планове в областта на енергетиката и климата на държавите членки, тъй като законодателството изисква плановете за справедлив преход да бъдат в съответствие с тези планове ⁽¹²⁾. Сметната палата отбелязва, че към 7 февруари 2020 г. осем държави членки не са представили окончателните си планове на Комисията в определения срок до 31 декември 2019 г.

⁽⁴⁾ Становище № 6/2018 (съгласно член 287, параграф 4 и член 322, параграф 1, буква а) от ДФЕС) във връзка с предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за управление на границите и визите.

⁽⁵⁾ Европейска комисия: Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Фонд за справедлив преход (COM(2020) 22 final), обяснителен меморандум.

⁽⁶⁾ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. Освен това в Насоките на Комисията за по-добро регулиране от 2017 г. (SWD (2017) 350) оценките на въздействието се отчитат като един от принципите за по-добро регулиране.

⁽⁷⁾ Информационно-аналитичен документ на ЕСП „Опростяване на изпълнението на политиката на сближаване след 2020 г.“, май 2018 г., точки 30—34 и ръководен принцип III.

⁽⁸⁾ Становище № 6/2018, точка 5.

⁽⁹⁾ Становище № 6/2018, точка 20.

⁽¹⁰⁾ Измененото предложение за РОР (COM(2020) 23 final), член 4: „ФСП подпомага специфичната цел да се даде възможност на регионите и хората да се справят със социалните, икономическите и екологичните въздействия на прехода към неутрална по отношение на климата икономика“.

⁽¹¹⁾ Предложение за Регламент за създаване на Фонда за справедлив преход (COM(2020) 22 final), член 6.

⁽¹²⁾ Предложение за регламент за Фонда за справедлив преход (COM(2020) 22 final), член 6, параграф 1.

8. Програмирането на ФСП представлява подход „отдолу-нагоре“. Успехът на ЕС в отговор на амбициите, представени в инициативата за Зеления пакт, ще зависи от ангажмента на регионите и държавите членки да допринасят ефективно за постигането на целта за декарбонизация. В този контекст Сметната припомня своето заключение от първото си становище, че „в проекта на РОР не е формулирана ясна визия относно това, което ЕС би желал да постигне с фондовете на негово разположение, което поражда потенциални рискове за разработването, изпълнението и въздействието на политиките.“ Сметната палата прикани Комисията и законодателите да обмислят предлагането на ясни приоритети на ЕС, заедно със свързани с тях цели, към които трябва да са насочени използваните средства ⁽¹³⁾. Тези въпроси остават валидни за ФСП.

Рамка за изпълнение на Фонда за справедлив преход

9. С предложението за изменение на РОР се въвежда рамка на изпълнението за мониторинг, докладване и оценка на изпълнението на интервенциите по линия на ФСП. В Регламента за ФСП се предлагат общи показатели за крайните продукти и резултатите, които да се използват в програмите ⁽¹⁴⁾. Тези общи показатели са приведени до голяма степен в съответствие с общите показатели, предложени за ЕФРР и ЕСФ+. Освен това държавите членки могат да предлагат показатели за отделните програми въз основа на своите териториални планове за справедлив преход. Сметната палата приветства въвеждането на общи показатели за крайните продукти и резултатите като важна стъпка за увеличаване на акцента върху резултатите, като се даде възможност за агрегиране на данните за изпълнението и за сравнения на резултатите ⁽¹⁵⁾.

Мониторинг и използване на данните за изпълнението на Фонда за справедлив преход

10. В проекта на РОР се съдържа изискването държавите членки да предават информация за финансовите резултати и за изпълнението на всяка програма чрез електронна система на всеки два месеца ⁽¹⁶⁾. Сметната палата отбелязва обаче, че в предложеното изменение на РОР заглавието на съответния образец не е променено, така че да отрази необходимостта от предаване на данни за изпълнението на операциите, финансирани по линия на ФСП ⁽¹⁷⁾.

11. Що се отнася до използването на данните за изпълнението за ФСП, с изменението РОР се въвежда възможността за финансови корекции в случай на недостатъчно постигане на целите на ФСП ⁽¹⁸⁾. Настоящото предложение има потенциала да засили отчетността за постигане на резултати, тъй като има за цел да установи пряка връзка между добри резултати и финансиране. ЕСП вече установи, че е било трудно да се прилагат санкции от този вид, което отслабва потенциалния стимулиращ ефект ⁽¹⁹⁾. Ето защо приветстваме предложението на Комисията по принцип, но отбелязваме, че е желателно да се прецизира методологията, която ще се използва за такива елементи, като например: оценяване на надеждността на поставените цели, отчитане на незадоволителното постигане на целите; и прилагане на финансови корекции. Например не е ясно дали незадоволителното изпълнение от гледна точка на резултатите ще бъде взето под внимание.

12. Комисията и законодателите следва да обмислят да:

- 1) Изменят приложение VII към РОР така че да се отрази събирането на информация относно показателите за крайните продукти и резултатите по отношение на ФСП и другите фондове, обхванати от политиката на сближаване.
- 2) Определят методологията за оценка на финансовите корекции, свързани с незадоволителното постигане на целите, определени за ФСП.

Механизъм за изпълнение

13. В своето първо становище ЕСП обърна внимание на потенциалните ползи съгласно РОР от използването на опростен механизъм за изпълнение: „финансиране, което не е обвързано с разходите“. Предишните одити показаха, че при тази форма на подпомагане има по-малка вероятност от грешки при спазването на условията и тя допринася за намаляване на административната тежест ⁽²⁰⁾. Тъй като в предложението се предвижда по-тясно обвързване на плащанията по линия на ФСП с постигането на определени условия, ФСП ще бъде подходящ за тази форма на изпълнение, при която успехът на регионите за постигане на техните цели за декарбонизация ще бъде пряко възнаграден.

⁽¹³⁾ Становище № 6/2018, точки 22 и 23.

⁽¹⁴⁾ Предложение за регламент за Фонда за справедлив преход (COM(2020) 22 final), член 8 и приложение III.

⁽¹⁵⁾ Становище № 6/2018, точка 59.

⁽¹⁶⁾ Предложение за РОР (COM(2018) 375 final), член 37 и приложение VII, образец за предаване на данни.

⁽¹⁷⁾ Измененото предложение за РОР (COM(2020) 23 final), приложение VII и предложението за РОР, COM(2018) 375 final, приложение VII, таблица 3.

⁽¹⁸⁾ Изменено предложение за РОР (COM(2020) 23 final), член 98, параграф 6 и предложение за регламент за Фонда за справедлив преход (COM(2020) 22 final), член 9.

⁽¹⁹⁾ Информационно-аналитичен документ „Ориентираност към постигането на резултати в областта на сближаването“, юни 2019 г., ръководен принцип 6.

⁽²⁰⁾ Становище № 6/2018, точки 76—77.

14. Комисията и законодателите следва да обмислят да:

- 3) Насърчат държавите членки да използват възможността за финансиране, което не е обвързано с разходите, в рамките на ФСП, когато това е възможно.

Настоящото становище беше прието от Сметната палата в Люксембург на заседанието ѝ от 26 март 2020 г.

За Сметната палата

Klaus-Heiner LEHNE

Председател

ISSN 1977-0855 (електронно издание)

ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG